

Austrheim Kommune

Sætremarka 2,

5943 Austrheim

04.12.2018

KOMMUNEPLAN-AREALDEL I AUSTRHEIM KOMMUNE 2017-2027, 3. GANGS OFFENTLIG ETTERSYN; HØRINGSUTTALE:

INNLEIING:

Aksjonsgruppa «Nei til rasering av Øksnesmarka og Åråsvågen» arbeidar for at området framleis skal vera tilgjengelig for innbyggjarane, til fri bruk av naturen for alle, slik det er i dag. Me har til no samla ca 600 underskrifter for bevaring av Øksnesmarka og Åråsvågen som LNF-område i framtida.

Naturmangfaldsloven (<http://www.miljodirektoratet.no/Global/dokumenter/Publikasjoner/Annet/t-1554.pdf>) seier: «Forvaltningsmålene oppstiller som overordna mål at naturtyper, økosystemer og artar i norsk natur skal ivaretakast. Målene må sjåast i samanheng med Grl. § 112.»

Grunnlovsbestemmelse seier at: "Enhver har rett til et miljø som sikrer helsen, og til en natur der produksjonsevne og mangfold bevares. Naturens ressurser skal disponeres ut fra en langsiktig og allsidig betraktning som ivaretar denne rett også for etterslekten". **Me påberoper oss denne retten.**

§ 5. (forvaltningsmål for arter) «Målet er at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Så langt det er nødvendig for å nå dette målet ivaretas også artenes økologiske funksjonsområder og de øvrige økologiske betingelsene som de er avhengige av.» **Aksjonsgruppa meiner at Austrheim kommunen sin arealplan IKKJE når forvaltningsmål for arter i Øksnesmarka.**

Vidare frå Naturmangfaldsloven: «Jo mer truet naturmangfoldet som berøres av et tiltak er, jo lettere vil tiltaket komme i konflikt med forvaltningsmålene. For små vannkraftverk er eksempelvis retningslinjene at kraftverk som kommer i konflikt med arter som er kritisk truet eller sterkt truet, ikke kan påregne konsesjon.» **Vi meiner at med sterkt trua (EN) raudlista artar samt naturtype, er naturmangfaldet i Øksnesmarka sterkt i konflikt med forvaltningsmåla som følgje av arealplanen som ligg til grunn.**

Eksempler på saker i andre kommunar der det ikkje blei gitt tillatelse til inngrep eller der hensynet til forvaltningsmålet førte til endringar i prosjekter for å redusere den negative påvirkninga på det aktuelle naturmangfaldet:

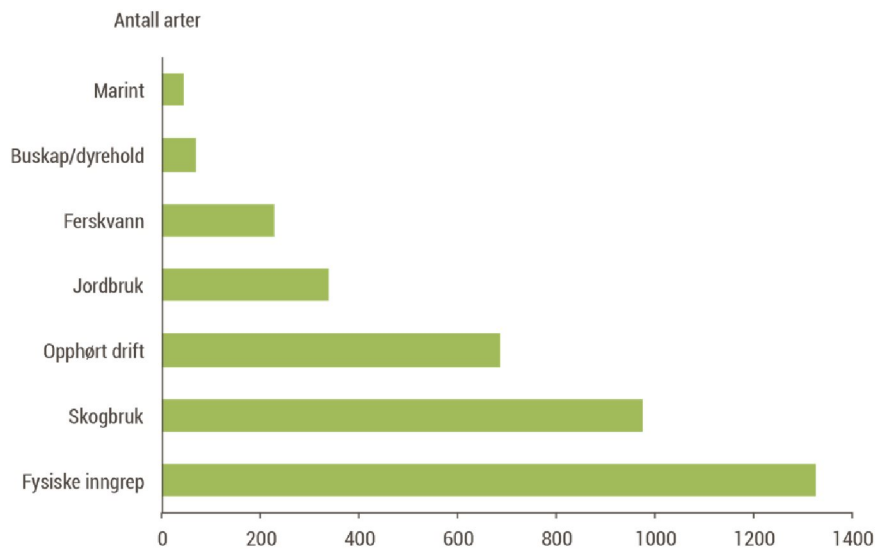
- Vegtrasé på riksvei 174 på Hitra ble lagt om for ikkje å kome i konflikt med hekkelokalitet for hubro (sterkt trua).
- Reguleringsplan i Tvedestrand blei ikke stadfesta fordi eit byggjefelt trua forvaltningsmålet for sumarfuglarten klippeblåvinge (sterkt trua).

Kommunen har utført sårbarhetsanalyse/konsekvensutgreiing av Øksnesmarka. I denne runden, etter at området er redusert til ca 550, kom rapporten ut med minus 7 for marka. Ei endring på berre 1 poeng. Framleis tviheld kommunen på si vurdering, og dekkjer seg bak ein beslutning om å redusera området, med håp om at dette skal bøte på øydeleggingane.

NOKRE SPØRSMÅL TVINGAR SEG FRAM:

- 1) Har dei folkevalgte og rådmann satt seg inn i det som vart påpekt allereie tidleg i prosessen, at spesielt den sterkt trua Breibandspraktviklaren (EN=stor fare, utrydningstruet i eit 50 års perspektiv) TRENGER eit like stort område som Øksnesmarka for å leve OG føre sine generasjoner vidare? Forvaltningsmålet for sommerfuglen Breibandpraktviklaren er klart trua med den nye arealplanen til grunn.
- 2) Har informasjon om årsakar til at artar forsvinn/blir utrydda, komen klart fram i prosessen? Syner her til link kor ein klart kan sjå at menneskelege inngrep med følgande begrensning i tilgjengeleg areal for arten, er den største trusselen. Når ein no veit at Breibandpraktviklaren treng minst eit like stort areal som Øksnesmarka for å kunne leva, korleis kan ein da meine at å redusere det tiltenkte næringsarealet, skal bøte for deler av naturområdet som ikkje lengre blir tilgjengeleg for arten? 500 d.a er ikkje berre ein liten knaus. Ifht det totale området som krevs av arten, vil ei utbygging her være det same som å delta i utrydding av ein art. Her er heilt klart manglande kunnskap om ein arts krav.

<https://www.artsdatabanken.no/Rodliste/Pavirkningsfaktorer>

Arealendringer er angitt som den viktigste påvirkningen mot *true*te arter i Norge. Figuren viser antall *true*te arter som er antatt å ha blitt eller er påvirket negativt for noen utvalgte kategorier av menneskeskapte påvirkninger.

- 3) Har ein lest seg opp på Naturmangfaldslova? : Kap 2, § 4 (forvaltningsmål for naturtyper og økosystemer) : «Målet er at mangfoldet av naturtyper ivaretas innenfor deres naturlige utbredelsesområde og med det artsmangfoldet og de økologiske prosessene som kjennetegner den enkelte naturtype. Målet er også at økosystemers funksjoner, struktur og produktivitet ivaretas så langt det er rimelig.»
- 4) Ein ser av planforslaget at bustadfelt på Vardetangen B40 vert redusert i nord og aust **av omsyn til friluftslivet, biologisk mangfald og kystlandskapet. Ku viser -3.**

Når ein har kartlagt, om enn ikkje fullendt, i Øksnesmarka og har fått ein KU på minus 7, der har vorte registrert sterkt trua artar, samt at ein gjennom heile prosessen har etterlyst hensyn til friluftslivet på Austrheim-sida, kvifor vert tilsvarande verdiar i Øksnesmarka

neglisjert når ein i DETTE området har foreløbige utdjupnande og særskilte funn? Har dei folkevalde satt seg inn i kva forskjellen mellom desse to områda utgjer, og har ein stilt seg SJØLVSTENDIGE spørsmål om kvifor det vert tilrådd å ta meir hensyn til eit område med -3 enn eit område med -7 i følge KU som vart bestilt og utført på oppdrag for kommunen? Kvifor vert desse verdiane fremheva som noko verneverdig på den eine sida i kommunen mens dei same verdiane på den andre sida av kommunen vert omtala som noko ikkje-verneverdig?

- 5) Sitat referat møte mellom FM og Austrheim Kommune: «Når det gjeld Øksnesmarka blei det klart i møtet at kommunen i utgangspunktet ønskjer å vurdere ei anna og avgrensa utstrekning på næringsarealet enn kva som ligg føre i planforslaget. Fylkesmannen signaliserte etter det at vi då ikkje tar stilling til planframlegget, før det ev. føreligg eit forslag som er i tråd med kommunen sitt eige ønske og ei konsekvensutgreiing for eit endra framlegg ligg føre. Samstundes vart det peika på at slik planframlegget for Øksnesmarka no ligg føre, finn Fylkesmannen det naudsynt å fremje motsegn.»

Aksjonsgruppa finn i dette sitatet og referatet INGEN føringar på at FM har satt krav om reduksjon av arealet. Han seier derimot at kommunen skal legge fram eit forslag i tråd med eigne ønskje. Slik prosessen har utarta seg, kan det sjå ut som om kommunen gjer alt dei kan for å tekkast FM for at saka skal gå gjennom. Kor finn ein desse signala fra FM?

- 6) Korleis tenker ordførar og dei folkevalde seg området no, med utgangspunkt i tidlegare uttalelsar om å bli det største matproduserande område? Ifht tal funnen på Fiskeridirektoratet sine sider, vil ein pga mindre landareal få problem med å nå opp i dei kvantum som krevs for å bli så store som intensjonane var. Størrelsen på område i startgropa spegla viktigheita av dette området som næringsområde. No er området halvert og mulighetane mindre. Kvifor da ødelegge kvaliteten på heile området for dette? Eit naturområde som iflg FM har blitt karakterisert som «av nasjonal, og kanskje og internasjonal verdi».
- 7) Kystnedbørsmys er ein trua naturtype som Norge har eit særleg forvaltingsansvar for. Dette finn vi i Øksnesmarka. Øksnes må klassifiserast som eit naturområde av nasjonal verdi. I alle fall delar av området inngår som kystlynghei som er ein sterkt trua (EN) og utvald naturtype etter naturmangfaldlova § 52.

At kystlynghei er ein utvald naturtype vil seia at det ved Kongens Statsråd har blitt vedtatt at dette er ein naturtype som Noreg har eit spesielt ansvar for å ivareta.

<http://www.miljostatus.no/tema/naturmangfold/arter/prioriterte-arter/>

Myrlandskap finnes også i Øksnesmarka, her er eit mangfold av verneverdige naturtypar.

Korleis vil Dykk argumentera for at Austrheim kommune meiner at ein kan heve seg over overordna mål, vedteken rundt Kongens Bord?

- 8) Aksjonsgruppa kom med merknad til 2.gongs høyring, der me sat fram krav om utsetjing av behandling av N18 i Øksnesmarka.

Svaret me fekk: «Reguleringsplanprosessen vil avgjera arealbruken her meir detaljert, også med omsyn til biologiske verdiar knytt til Øksnesmarka og Åråsvågen. Også kva type næring som skal vera her vil verta klarlagt meir tydeleg i reguleringsplanprosessen. I reguleringsplanprosessen vil då saka verta godt nok opplyst slik fvl. §17 krev, etter kommunen sitt syn. Eit planprogram vil avklara kva som skal utgreiast og kartleggast i planprosessen.»

Ein har allereie brukt mykje pengar på utgreiing og risikoanalyse, https://innsyn.sing.no/Austrheim/innsyn/wfinnsyn.ashx?response=journalpost_detaljer&journalpostid=2017006169& sitat: «Rådmannen meiner det er fornuftig og rett at Austrheim kommune løyver kr. 250.000 i planmidlar i samband med det vidare arbeidet med kommuneplanen sin arealdel. Dette skal brukast til å utarbeida KU og ROS av nye område i kommuneplanen, og til nytt plankart i samband med framlegg til andre gongs offentleg ettersyn. Både plankart og føresegn til kommuneplanen sin arealdel må endrast i samsvar med krava frå Fylkesmannen i Hordaland». Dette er kun ifht 2. gongs høyring. Fleire kostnader forventar me påkosta saka.

Resultata som er komen fram viser SÅ tydeleg fraråding mot næring i området. Me ser det som lite nøkternt av våre politikara å halde fram med ein sak som så tydelig kan verta stansa i neste steg.

Synes dei folkevalgte og rådmann at det er greit for ein kommune som er på ROBEK-lista å bevisst gå inn for meir pengebruk, i ein sak som etterkvart framstår som ein prinsippsak, når Austrheim kommune allereie etter dei kartleggingane som er gjort, ser at det er mange hindre i vegen vidare for å nå målet?

- 9) KU revidert seier: «Sjølv om område vert redusert i omfang vil eit stort samanhengande naturområde med store verdiar verte punktert, i tillegg kjem fragmentering som følgje av vegtilkomst.»
Korleis meiner ein at verdien av å gå i urørt natur, med stillheit og ro, kan haldas ved like i eit område med næring, vegar, skipstrafikk og dei planane som til no er lagt fram?
- 10) Er kommunen oppdatert på nyare forskning ang. landbasert oppdrett? Ein veit no at landbaserte anlegg kan etablerast på dei mest utenkelege stader, som i startgropa ikke var noko alternativ. I nær framtid ønskjer produsentane å produsera fisk der marknaden er, noko som i tur vil minka etterspurnad av fisk fra Noreg. Det som Noreg har kunne skodd seg på til no, er fisk produsert i reine hav. Nyetablerte landbaserte anlegg her vil måtte konkurrera på lik linje med fisk produsert andre stader i verden. **Uten** marknadsfortrinnet dei i dag har med stor etterspurnad etter fisk frå reine hav. Me ser på satsinga som er tenkt, som risikofylt, og ein risikerer å sitte igjen med eit område i marka som for alltid er øydelagt.
- 11) Det kan for oss sjå ut som om Austrheim kommune forsøker å komme FM sine krav i møte.
MEN: det ser samstundes ut som om kommunen legg mykje arbeid ned i å ivareta utbyggjar Odd Haugen sine krav om endringar. ER det slik at det er Haugen sine planar som ER bakgrunn for planane i Øksnesmarka?

- 12) Vil kommunen sjå nærare på naturmangfaldet, og konsekvensane av ei utbygging i Åråsvågen, og korleis?

OPPSUMMERING:

Vardetangen er no blitt eit tilrettelagt friluftsområde i Fønnes/Kaland bygda, i nærleik til skule, barnehage og bustadfelt. Det er eit stort behov for friluftsområde på Austrheim også, noko me har enn så lenge, om enn i ein meir naturleg form. Få naturområde i kommunen «forsyner» så mange innbyggjara i gångavstand som Øksnesmarka gjer.

I eit helseperspektiv er det ein katastrofe at ein kommune som Austrheim ikkje skal ha eit bu-nært, sentrumsnært naturområde som alle kan bruka. Når ein veit at mange familiar har dårlig økonomi, sjøl om kanskje dette er nye tankar for Austrheim, vert det stadig viktigare med slike tilbod, der ein kan få naturglede og mosjon samtidig, uten å setja familien opp i gjeld for å kunne delta på tradisjonelle aktivitetar, som stadig vert dyrare og meir utstyrsfokuserte.

Om ein tek hensyn til kunnskapar om arealbruk og kva det kan ha å seie for trua arter, finn me det særst betenkelig at området framleis ikkje når opp til å tilfredstilla Austrheim kommune sine krav for å verta LNF-område.

I denne delen av prosessen ynskjer vi svar på spørsmåla over.

Aksjonsgruppa krevjar at Øksnesområdet får status som LNF-område.

Mvh

Aksjonsgruppa «Nei til rasering av Øksnesmarka og Åråsvågen»

v/Marita Bru, Åråsvågmyra 6, 5943 Austrheim

Kopi rådmann Jan-Olav Osen

Kopi Liv-Wigdis Løvvik